

KÖRÜNK BEN

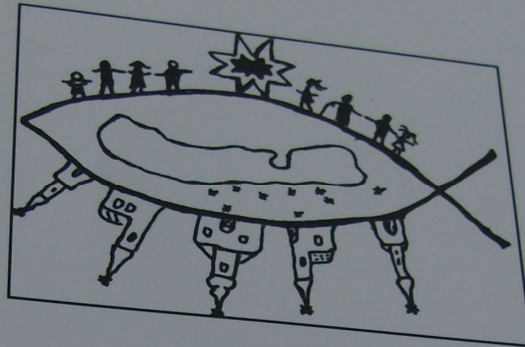
A Dél-Balaton Református Gyülekezetek Regionális Együttműködésének időszakos életjele

2008. Pünkösöd

**Megjelent Régióink
első évkönyve: 12. o.**

**Pünkösöd
a XXI.
században:
2. o.**

SZERETETBEN
ÖSSZEFORRVA

**A
Beszélő
csipke:
6. o.**

**„Delegálom
alássan” -
Presbiter
és
gyülekezete:
9. o.**

A dél-balatoni régió
református gyülekezeteinek
és református egyházi intézményeinek
bemutatkozása

**Séllyei kupálódtunk
Ságváron:
11. o.**

Isten bennünk lakozó Lelke

Pünkösti gondolatok a XXI. század elején

„Ha pedig annak Lelke lakik bennetek, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül, akkor az, aki feltámasztotta a Krisztus Jézust a halottak közül, életre kelti halandó testeteket is a bennetek lakó Lelke által.”

Róma 8,11

Vásár szórólapokkal

Postaládáink tartalma áttekinthetetlen árukézszeteket kínál.

Fogalmam sincs, hetente mennyi mindennel tömik a postaládámat. Útjuk általában egyből a kukában végződik, főleg, mert a fűtési szezonnak is vége. Ha valami konkrét dologra van szükségem, akkor végig böngészgetem, hátha megtalálom leértékelve, olcsón. Mindenki eladni akar, és ez a kényszer néha a minőség rovására is megy.

Reklám mindenhol. Odatolakszik az orrunk elé, és megpróbál rávenni arra, amire talán nincs is szükségünk. Az elmúlt héten sok mindent kiselejteztam — pedig csak egyetlen év alatt halmozódtak fel. Rengeteg felesleges holmi volt. Amikor megvásároltam, akkor nagyon hasznosnak tűntek, de mégiscsak a belőlük rakott tábor-tűz igazolta feleslegességüket.

Tesco gazdaságos ízű élet

Ezt a negatív reklámot nem tudtam kihagyni. Mert lassan ilyenné válik az életünk. Közben hangoztatom hogy mennyi mű és alul minősített dolgot árulnak, azért én is nem ritkán fordulok meg ott. Szeretnék leszokni róla. Vajon ez már szenvedélybetegség? Tudom, hogy mi lenne a jó, s mégis beugrom valami olcsó

és (azt hiszem) csak ott kapható dologért. Végül én magam vagyok/leszek az okozója, ha eltűnik a valódi dolgok, ha eltűnik a valódi élet. Tesco gazdaságos ízű krém. Felkiáltunk, hogy „Mi ez?” de mire felkiáltunk, már talán nem is lesz más, amit helyette választhatnánk.

Törlesztőrészletek...

.... azaz vegyünk hitelre mindent amire szükségünk van (vagy tán nincs is szükségünk)

Venni, venni, vásárolni. A kényszert már nem is tudjuk másként kielégíteni, csak ha a pénztárcánk, bankszámlánk tartalmának holnapi összegeit költjük el előre. Nevetünk a sok hihetetlenül buta emberen, akik olyan hiteleket vesznek fel, amiket nem képesek törleszteni. Nevetünk, s közben elfelejtkezünk arról, hogy mi is számtalanszor hoztunk olyan rossz döntéseket, aminek kimenetelét bármelyik barátunk, vagy éppen gyerekeink is előre megmondhatták volna. Csak a rossz döntéseinkkel nem szoktunk dicsekedni. Elrejtjük őket és csak nagyon ritkán szembesít velük az élet. Még ritkábban Isten.

Kezünkben tartott Bibliánk áttekinthetetlen gazdagságot kínál

Ha a naponta fogyasztott reklámmennyiségnek (tévé, rádió, óriás plakátok, szórólapok, weboldalak reklám felületei) csak töredékét bibliaolvasással tölténénk.... Szerintem tele lenne a gyülekezetünk teológusokkal, prédikátorokkal, életvezetési tanácsadókkal, erős hitű tanítvá-

nyokkal. Azért néha fellángolásainknak engedve belelkesülünk, és rádöbbenünk, hogy kimeríthetetlen az gazdagság az, ami a Szentírásban lakozik. De akkor vajon miért nem válnak az emberek a Bibliaolvasás rabjaivá? Nem elég színes, nem elég hangos, nem elég friss, nem elég tola-

Örök élet

Pedig amit kínál, az minden-nél többet ér. Nem azt ígéri, hogy kisimulnak ráncaink. És azt sem, hogy fejfájásunk azonnal elmúlik. Sőt a Bibliával izületeinket is hiába kenegetjük. Nincs benne légszák és örökjáradék sem. Nincs benne horoszkópszerű jóslat, fitness tanács, korpásodás elleni teakeverék. Ezekkel mind csak javítGATni lehet az életet.

Törlesztőrészlet nélküli ingyen kegyelem

Egy-egy túl magasnak bizonyult törlesztőrészlethez hasonlítva óriási súlya van annak, hogy az, amit Isten kínál nekünk Fia halála által, ingyen van.

A ságvári parókia nyílászárói akkor lettek kicserélve, amikor egy nagy áruházlánc nyitási kedvezményként több mint ötven százalékos árengedménnyel kínálta. Esztelen tolazkodás volt, és talán szégyellni való elégedettséggel nyugtáztam, hogy jó vásárt csináltunk. Mi lett volna, ha ingyen adják? Kivetkőzttem volna emberi formámból, és állati-
asan harcoltam volna, hogy elérjem célomat? Nos, itt az ingyen kegyelem. Ingyen. Jézus meghalt

értem. Kell-e ez?

Talán beszélgetni kellene egy olyan emberrel akit halálra ítélték (még ha Európában nincs is ilyen), vagy akinek a fejéhez fegyvert szegeztek valamelyik háborús övezetben. Ő igen. Ő valószínűleg átélhette az élni akarás pillanatát. Ő tudná mit jelent ez, hogy Valaki helyette hal meg.

Hogyan is lehet Szentlélekhez jutni?

Az első pünkösöd története

Egyszerű történet. Péter apostol a piactéren beszél 3000 embernek Krisztusról. Valószínűleg belső hévvel, minden személyes tapasztalatáról számot ad. A tizennyolcféle nemzetiségű ember-tömeg hallja, amit Péter mond, és eljut a felismerésre: bűn, kereszt, Krisztus.

És a Szentlélek leszáll. Hát ilyen egyszerű hozzá jutni. Ki ne szeretne ott lenni? Ott, ahol Péter beszél? Ott, ahol ekkora embertömeg eljut a bűn felismerésére? Ott ahol ekkora gyülekezet születik? Ott ahol ennyi csodát látó, csodálkozó ember (a legkülönbélebbek) Isten Lelke által vezérelve megmozdul?

Konfirmációs vizsga válasza: aki megvallja bűneit, felismeri a kereszt titkát, és Krisztust követi

Nekünk sem kell mást tenni, mint ezt a menetrendet követni. Bűneinket bevallani tán nehéz, de ha nem kell hangosan, s csak Isten előtt tárjuk fel szívünket, akkor van rá esély.

Krisztus kereszthaláláról minden lényeges dolgot tudunk és ismerünk. Helyettes áldozat, bűn nélküli élet, Istentől való elhagyatottság... És hát a jelenlétünk is arról szól, hogy mi Krisztus követőknek, keresztényeknek valljuk magunkat.

Neked van?

(vagy inkább azt kérdezzem, hányszor csináltad már végig ezt a menetrendet?)

Tényleg! Neked van? Van? Tudod, hogy van? Vagy csak kéne, hogy legyen? Hol itt a hiba?

Ha ezen a hármaskörön fokozaton végigmentünk már néhányszor, akkor kell, hogy bennünk is itt lakozzon Isten Lelke. De miért nincs lángnyelv?

És miért nem szabadulunk meg mi is a nyelv rabsága alól?

És miért nem gyógyítunk, vagy jövendölünk?

Hol vannak ugyanazok a csodák, amik a tanítványok számára mindennaposak voltak?

Háááát, bármennyire is hihetetlen, de ott vannak benned. Ott van bezárva a reklámozást gyakran, Bibliát ritkábban fogyasztó lelkünk mélyén.

Ő az, aki meglevenít

Az első pünkösdkor senki sem azt kapta, amire készült, de utána arról beszéltek, ami történt

Az a háromezer ember nem feltüzesedni, megtérni, vagy tanítványt hallgatni érkezett a piacra. Vásárolni. Mondjuk nem éppen Tesco gazdaságos terméket, hanem azt, amit az elmúlt héten eltervezett, megkívánt.

Vagy éppen minden erejével azon volt, hogy a cél nélkül kószáló pénzes emberekre rásózzon valamit, amire talán nem is lenne szüksége. És valami egészen más történt.

Nem hiszem, hogy a piacozást befejezve úgy tértek meg hajlékaikba, mintha semmi sem történt volna. (Csak óvatosan merem megkérdezni, hogy velünk most mi történik Pünkösdkor? És hogyan fogunk hazamenni? És miről fogunk beszélgetni?)

Igen, szeretném,

ha meglevenítene

(kérdés, hogy mire készülsz?)

Én azért jöttem a templomba, amiért minden más alkalommal. Azt szeretném, ha némely kérdésemre választ adna Isten. Azt szeretném, ha el tudnám neki adni az ötleteimet, gondolataimat, s Ő ebben segítené nekem.

Ugyanakkor fogalmam sincs előre, hogy mi fog történni. Van bennem nyitottság, de mégis abban reménykedek, hogy a csodára nem tudok felkészülni, s ha kiárad rám Isten Lelke, akkor éppúgy magával sodor a történet, mint azt a háromezer embert.

Minden feltétel adott: jó helyen vagy, hallod a bizonyágtételt, tedd meg amit rád bízott

Templom.

Tökéletes hely ahhoz, hogy Isten szavát megértsük. Nem véletlenül tévedtünk ide (mint a 3000 ember), hanem céltudatosan jöttünk.

Ha nem is Péter, de Isten szolgálja tolmácsolja a napi igét. Krisztusról van szó, és személyes tapasztalatokról. Minden adott. Minden elő van készítve. Még te is. Még én is. Van egyáltalán még valami, ami hiányozhat a mi saját pünkösdi történetünkből?

Vásár szórólapokkal

Itt van a kezdedben: Biblia, liturgiás lap, régiós újság.

Tökéletes reklám,

tökéletes tartalommal.

HA neked ez jó, és úgy érzed, megéri, akkor

mondd el másnak is, milyen az Isten Lelke által megszentelt ízü örök élet.

Koroknai-Tegez Ferenc
református lelkész
Ságvár

Száz éves az endrédi vertcsipke

Centenáriumot ünnepeltek Balatonendrédén

Április 19-én zsúfolásig megtöltötték az endrédi templomot az ünneplők. Lapunk előző számában olvashattak a balatonendréd-i vertcsipke történetéről, most lássuk, mi a története e nem mindennapi apropóból tartott ünnepségnek.

Kiváltság arról számot adni, hogy egy szép és szemet gyönyörködtető hagyomány száz esztendeig fennmarad, és napjainkban is virágzik. Ilyen az endrédi vertcsipke centenáriuma.

Büszkeségünket talán az nőveli még, hogy e szép hagyománynak református lelkipásztor volt elindítója és „menedzsere”, hogy aztán felesége és sok endrédi asszony keze által világhírnévre tegyen szert. Április 19-

Ficsor Gábor Andor
köszönti a legidősebb
csipkeverőt, Juló nénit.

én a balatonendréd-i református templomban emlékeztünk meg az endrédi vertcsipke 100 éves jubileumáról. Az ünnepi alkalommal kicsinek bizonyult a kb. 220 főt befogadni képes temp-

lom, hiszen az ország számos településéről eljöttek mindazok, akik a csipkeverés művelői, vagy éppen érdeklődnek a vertcsipke iránt. Ha csak azokat soroljuk fel, akik a Balatonendréd-i Református Egyházközség és a Kájel Csipkeház által meghirdetett országos csipkepályázatra beküldték munkájukat, számos településnevet kell megemléznünk: Alsóörs, Balatonszabadi,

Budapest, Cegléd, Kerekegyháza, Mezőtárkány, Pécs, Pócsmegyer, Solymár, Székesfehérvár, Zalaegerszeg és Zamárdi, Veszprém és természetesen Balatonendréd.

A sokfelől érkezők a kis templomban egy közösséggé váltak, hallgatva az ünnepségen zenei darabokkal és kísérettel közreműködő Demény István és Bálint Győző, az enyingi Tinódi Lantos Sebestyén Református Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tanárainak játékát.

A megemlékezés első mozzanata a hálaadásé volt. Bozsoki Solyom János, balatonkiliti lelkész igehirdetésében (a 6. oldalról) felelevenítette a csipkeverés gyökereit és közelebbi múltját – nem felejtve ki a csipkének a női fehérenemű világában való fontos szerepét – és a Kivonulás könyve 3. fejezetének története alapján rámutatott: a Mózes előtt megjelenő „lángoló csipke ugyan nem volt más, mint a Szentlélek a maga, de vegyük észre: Isten ezt a csipkét használta fel a maga szolgálatába állítva.

II. helyezés:
Gengelné
Musch
Erzsébet
(Pécs):
„Megújulás”

**I. helyezett: Maszler Irén (Solymár):
„Sors”**

Így van ez mindmáig: itt és most, Balatonendrén, ezen a szép ünnepnapon, amikor azon eleinkre emlékezünk hálával szívünkben, akik – ha úgy tesszük – a „kultur-protestantizmus” táptalaján virágoztatták fel a maguk csipkebokrát; s akiket Isten arra választott ki, hogy műremekeikben – száz év múltán is – a szívünkhöz beszéljenek.”

Az ige hirdetést követően Kájel Endréne, a csipkézést meghonosító lelkész menyee emlékezett vissza az endrédi csipkeverés történetére, hangsúlyozva azt, hogy a község lakói büszkék lehetnek a még mindig élő hagyományra, és azzal az összefogással amellyel eddig ápolta és élte, a jövőben is meg kell tenni mindent az endrédi csipkéért.

A visszaemlékezés után Gervai Mária népi iparművész, a meghirdetett pályázat zsűrijének elnöke ismertette az érté-

kelés szempontjait, és nyitogatta a hallgatók – laikusok és szakavatott csipkeverők – szemét az új utak, új trendek irányába, mely talán az endrédi csipke fennmaradásának és életben tartásának is eszébe lehet.

Sokan izgalommal várták a pályázat eredményhirdetését, melyre ugyancsak a templomban került sor. A díjakat Gervai Mária, a zsűri elnöke és Ficsor Gábor Andor, endrédi lelkész adták át. Az

1. helyezést: Maszler Irén (Solymár), „Sors” című alkotásával,

2. helyezést: Gengelné Musch Erzsébet (Pécs), „Megújulás” című alkotásával, és a 3. helyezést: Góg Gézané (Budapest), „Biblia éve” című alkotásával nyerték.

A helyezéseken túl három különdíj kiosztására is sor került. Késmárki Tibor, a község polgármestere által felajánlott két különdíj közül az egyiket Kovács Tibor mezőtársi alkotó kapta „Nő a természetben” című alkotásáért, a másikat pedig a Vak

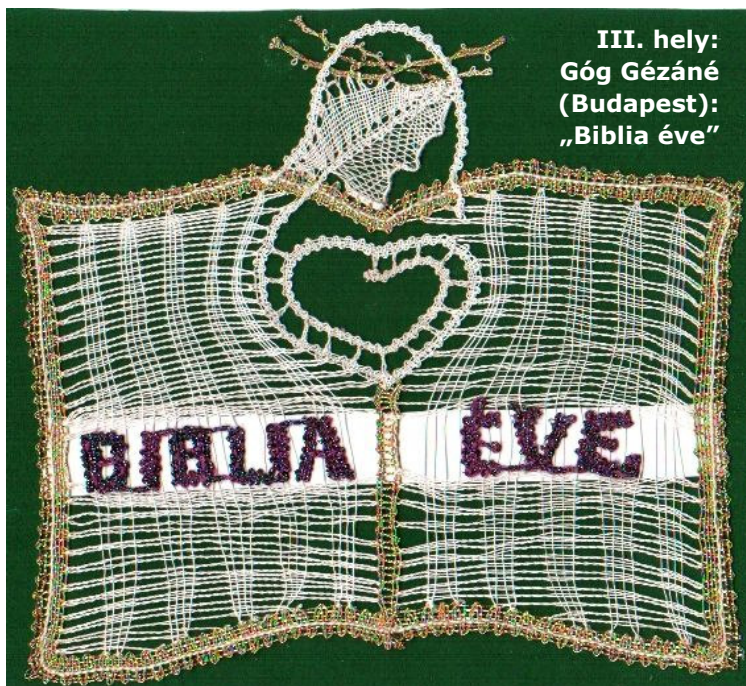
Bottyán J. Általános Iskola Balatonendréd Tagiskola csipkeverő szakköre a közösen készített alkotásukért.

Az ünnepség megható pillanata volt a harmadik különdíj átadása. Józsa Júlianna (fotó: ld. előző oldal), az Endrédről Ceglédre költözött református tanító felesége, Karsai Gézané emlékére ajánlott fel különdíjat egy endrédi csipkézőnek, aki a hagyományt tovább viszi és ápolja. A díjat felajánló 95 éves hölgy, aki még az Endrédről érkező tanító feleségétől tanulta a csipkeverés szépséges tudományát, jelen volt az ünnepségen. A különdíjat Nagy Lajosné vehette át „kehely hóhelyymintás szegéllyel” c. alkotásáért.

Az ünnepség Kájel Endre, az endrédi csipkeverés meghonosítója és felesége kopjafáinak megkoszorúzásával és a pályázatra beadott munkákból álló kiállítás megtekintésével folytatódott. Végül a csipkeháznál várt mindenkit egy tál gulyásleves, sütemény és üdítő.

Az ünnepségről szóló beszámoló és az endrédi csipke története részletesen a www.endredicsipke.extra.hu internetes oldalon olvasható.

Ficsor Gábor Andor
református lelkész

**III. hely:
Góg Gézané
(Budapest):
„Biblia éve”**

A beszélő csipke

Az endrédi csipkeverést meghonosító Kájel Endre édesapja Balatonkilitin volt lelkész, és maga is ott kötött házasságot Koroknai Zsófiával. Az ünnepi istentiszteleten április 19-én a jelenlegi kiliti lelkész hirdette Isten Igéjét.

„A fáraó... halálra kerestette Mózeszt. De Mózes elmenekült a fáraó elől. Midjén földjén állapodott meg... Midjén papjának volt hét leánya... Mózes jónak látta, hogy ott maradjon annál a férfinál, az pedig Mózeshez adta lányát, Cippórát... Mózes pedig apósának, Jetrónak, Midjén papjának a juhait legeltette. Egyszer a juhokat a puszta túlra terelte, és eljutott az Isten hegyéhez, a Hórebhez. Ott megjelent neki az ÚR angyala tűz lángjában egy csipkebokor közepéből. Látta ugyanis, hogy a csipkebokor tűzben ég, de mégsem ég el a csipkebokor. Akkor ezt mondta Mózes: Odamegyek, és megnézem ezt a nagy csodát: miért nem ég el a csipkebokor? Amikor az ÚR látta, hogy odamegy megnézni, kiáltott neki Isten a csipkebokor közepéből, és ezt mondta: Mózes! Mózes! Ő pedig így felelt: Itt vagyok! Isten ekkor azt mondta: Ne jöjj közelebb! Oldd le sarudat a lábadról, mert szent föld az a hely, ahol állasz! ... Ekkor elrejtette Mózes az arcát, mert félt rátekinteni az Istenre... De Isten azt mondta: Bizony, én veled leszek. Ez lesz annak a jele, hogy én küldelek: ... ennél a hegynél fogjátok tisztelni az Istent...”

Miért vágnak vissza szülőfalujukba az Endrédről elszármazottak? Miért szerettek, s szeret-

**Bálint Győző és Demény István,
az enyingi Tinódi tanárai**

nek ma is itt élni? Miért e nagy sokaság a padokban? Miért érezzük magunkat otthon ezen ódon templomfalak közt? Mert bár ahányan és annyi felől jöttünk is ide e mai szép napon, összetartozásunk valahol a múltban gyökerezik, oly erővel, hogy az elszármazókat évtizedek múlva is visszahozza. Mert elbűvölő a hajdanvolt koppányi juss táltosdombjainak ölelésében megbújó kicsiny falu szépsége; az emberek kedvessége... Mert nagy múltú és nagynevű, magyar hitet valló református eleink egy évszázaddal ezelőtti felismerése – a flandriai csipke endrédi meghonosítása, „házasítása” – dicsőséges hírnevet hozott a településnek.

És ha már házasításról szölkünk, meg kell említenünk, hogy a külföldi csipke és magyar „csipkedőinek” házassága sohasem válhatott volna világviszonylatban ismertté, s nem is terjedhetett volna el ily széles körben, ha

nem köttetik meg egy másik házasság is: a szabadszállási illetőségű *Koroknai Zsófia*, valamint *Kájel Endre* között, kiket az isteni tanácsvégezés épp Kilitiben hozott össze...

Ugyanis a XX. század elejére – kettejük felügyelete alatt – az endrédi „fehérszép” felszabaduló munkaerejének képzésével egy, az európai divatnak megfelelő csipkekészítési kultúrát honosítottak meg. Így alakult ki az endrédi vert csipke mellett egy sajátos motívumvilágú csipkekészítési technika.

Jóllehet az I. világháború idején, s azt követően csökkent az érdeklődés a fehérszép-csipke iránt, amit eleinte az endrédi asszonyok is készítettek; a tiszteletes asszony vezette csipke-telep azonban mégis felismerte a válságból kivezető utat: a korábbi fehérszép-csipkék helyett terítőket, függönyöket, ruhadarabokat kezdtek verni. Több sikeres bel-

földi kiállítás mellett 1938-ban eljutottak a berlini világkiállításra, ahol nagydíjat nyert pillangóterítőjük...

Ilyen kézimunkákkal volt tele a polgári otthon; később nagyanyáink ifjúkori, fiatalasszonyként készített remekei díszlegetek a fotelok háttámláin, kisebb és nagyobb asztalokon, utóbb a rádió és a lemezjátszó tetején. És a mai napig sem mentek ki a divatból.

A vert csipke, az úgynevezett „klöpli” készítésének módja, a XVI. századtól napjainkig semmit sem változott. Ugyanúgy az a jó néhány csipkeverő fa (verőpálca, verőke, batyikó, botikó, vetélő, orsó) és az arra feltekert fonal „helycseréje” adja ki azt a csipkecsodát, amelyet talán az a flamand szolgálólány is elsőként készíthetett – a XVI. század derekán.

Ez a lyukacsos, áttört anyag könnyedsége, légiessége miatt igencsak mutatós és elegáns megjelenésű; nem véletlen, hogy éppen az öltözködésben kapott először szerepet. Már az ősi magyar – Árpád-kori – leletekből is megállapítható, hogy az uralkodók asszonyai nemcsak pompás ékszereket, hanem aranyfonálból vert, áttört főkötőt viseltek. Ez utóbbi természetesen nemcsak díszként szolgált, hanem drága holmi lévén viselőjének társadalmi rangját, vagyoni helyzetét is érzékeltette.

Már a XVI. századtól, az akkori Európa fejlett országai közé számító Magyarországon is mind nagyobb népszerűségnek örvendett a csipkekészítés, amelyet háziiparként üzték a lányok.

Olyannyira, hogy még szabá-

lyozni is kellett e tevékenységüket, mint azt 1560-ban, egy Selmebányán kelt rendelet mondja: „*felnőtt leányoknak ne engedtesék meg a csipkekészítés, mert a könnyű munka a szegényebb leányokat rossz útra tereli. Álljanak becsületes emberek-hez szolgálatba*”...

Gyaníthatóan már akkor elválaszthatatlan szálakkal fonódott egybe a szebbik nem és az ugyancsak szemet gyönyörködtető csipke... Mert gondolkunk csak a napjainkban is divatos alsóruházatra: „vonzerő, vágy, csábítás” – e jelszavakkal célozza meg a divattrend a női fehérnemű világát. Átlátszó anyagok: csillagó szatén, moher, csipke, pliszé; fűzők és harisnyakötők – a még mindig divatos népművészeti hatású hímzéssel ellátva – egyértelműen az érzelmekre fejt ki hatását... Mind-mind azon szexuális fétisek, melyekért a férfipopuláció egyöntetűen rajong...

És ez így is van rendjén, hiszen a csipkén a művészeti és a népi hagyományokban fenntartott Erós-kép, és az erotikus szimbólumrendszer egyetemessége rajzolódik ki. Áttekintvén a magyar népi hagyomány és az irodalom emlékeit, elrugaszkodván az időben vissza a múltba, de el egészen a több mint hatezer éves ősi magyar történelmünk első nyomaiig, rádöbrentünk: az érzékiséget, szerelmet visszaadó ábrázolások olyan egységes szimbólumrendszert tükröznek, amely mind a szövegemlékekben, mind pedig a képi megfogalmazásokban egyaránt és következetesen azonos motívumokat használ.

Ezt hivatott kiábrázolni a csipkeverés is – ősi jelképrendszerével.

Emellett nem hagyhatunk figyelmen kívül egy „másikfajta” csipkét sem: ennek népies neve a csipkerózsa, gyepűrózsa, vadrózsa, bicskefa, ebrózsa; természetesen pedig, mely C-vitaminban igen gazdag: a csipkebogyó, csitkenye, hecsedli. Egyes népek likört, bort és pálinkát is készítenek belőle, sőt az északi protestánsok meg még levesnek is megfőzik.

S hogy miért beszélek ma minderről? Hol van a kapcsolódási pont? Talán, mostmár egészen világos mindnyájunk előtt: csipke szavunk eredete ad rá okot. S még egy megfigyelés: amikor Isten munkálkodni kezd, sok mindent fel tud használni. Egy ilyen eset az imént igeként hallott Mózes története.

A bibliai égő csipkebokor Mózes elhivatását jelképezi. A középkor az „érintetlenül is lángoló” csipkét Mária szeplőtelen fogantatásának jelképeként tekintette.

Azokat, kiket az Úr magáévá tesz, előkészíti egy állandóan növekvő hasznosságra. Még az elbukott, elkedvetlenedett szolgáit is. Talán mi is sokszor úgy érezzük csüggedéseinkben: az Úr réges-rég lemondott már rólunk, és nem kíván többé használni céljaira. Ám az igazság az, hogy csupán arról van szó: még nagyobb dologra készít elő. És a romok hamvaiból életek támadnak fel, gyógyulnak meg...

Gondolkunk most vissza arra az időre, amikor az Örökkévaló Isten – természetfeletti erejével – először érintette meg lelkünket: magához hívott és betöltött Szent-

**„...miért beszélek
ma minderről?”**

„Két dologgal állunk most szemben: előttünk a csipke és az Úr kijelentése.”

lelkével.

Mózeset még a Fáraó házában érintette meg az Úr, aki ezt követően mindent feladott életében – a Teremtő érdekében. Negyven esztendeig élt elrejtve a pusztaságban, apósa szolgálatában. Hatalmas hivatás várt rá Isten szolgálatában, és mégis a pusztaságban, minden látszólagos jövő nélkül megrekedett.

Ó, hányszor gondolhatta: *Istennem, érintésed olyan nyilvánvaló volt, amikor szabadítónak hívtál. Hát most miért felejtettél el, s hagytál magamra, itt a pusztaságban? Ez minden, amit nekem szántál?!*

Mózes juhokat őriz a pusztában; új legelőt keresve tereli őket. És ahogy megy, hirtelen furcsa dolgot vesz észre: egy csipkebokor ég, de nem hamvad el. Odasiet, mert kíváncsi a természet

Mózes, mint afféle katasztrófa-turista

furcsa színjátékára.

Eszébe sem jut Isten. Nem vár semmit. Csak nézelődni akar – mint afféle katasztrófa-

turista: ilyen még nem látott!

De hirtelen megdöbben – valaki a nevét kiáltja: Mózes, Mózes...

Most már nem is az égő csipkebokor a fontos, hanem Isten, aki megszólít, és feleletet vár. Ez az a pillanat, amikor kezdeni akar velünk valamit. És sokszor egy ilyen pillanatban dől el minden. Mózes csak nézelődni akart, minden elkötelezettség nélkül. Rendszerint ilyenek vagyunk: még a nyitott Biblia fölött vagy a szószék alatt is. De Isten többet, mást akar. Ezért mondja: „*Oldd le a te sarudat...*” Isten nem csak azt akarja, hogy gondolkozzunk róla, beszélgessünk, talán vitatkozzunk: ki teremtette a világot, vagy

van-e valaki a dolgok mögött... Az élő Isten valóságosan, személyesen akar találkozni velünk; nem gondolati, elméleti vagy tudományos síkon.

És az Úr örökre Mózes szívébe véste üzenetét, és annak élete teljességgel megváltozott. Mivel maga az Úr beszélt hozzá az égő csipkéből, Mózes számára ez azt jelentette, hogy hát Isten mégsem felejtette el őt, hiszen eddig is vele volt.

Az a lángoló csipke ugyan nem volt más, mint a Szentlélek a maga, de vegyük észre: Isten ezt a csipkét használta fel a maga szolgálatába állítva. Így van ez mindmáig: itt és most, Balatonendrén, ezen a szép ünnepnapon, amikor is azon eleinkre emlékezünk hálával szívünkben, akik – ha úgy tetszik – a „kultur-protestantizmus” táptalaján virágoztatták fel a maguk csipkebokrát; s akiket Isten arra választott ki, hogy műremekeikben – száz év múltán is – a szívünkhöz beszéljenek. Halljuk-e hát szózatukat e kietlen pusztaságban?!

Testvéreim, Isten elkötelezte magát hozzánk, éppúgy, mint Mózeshez. Talán jelenlegi helyzetünkben elképzelni sem tudjuk ezt, de higgyük el: miközben Isten kezében tart, aközben fel is készít egy nagyobb munkára – a szolgálatra. Új útra, Krisztus olyan szolgálatára mit eddig még nem tapasztaltunk, sőt, a legmerészebb álmunkban sem gondoltunk. Feladatunk csak az, hogy higgyük: Istenünk magasabbra, szent helyekre visz. És meglátjuk: egyre nagyobb mértékben fogja magát kinyilvánítani, míg nem tűzzel és Szentlélekkel fogunk megkereszteltetni. S ha elkezdjük az Úr Jézust intenzíven keresni, meglátjuk: még ma csodákat fogunk megtapasztalni!

Két dologgal állunk most szemben: előttünk a csipke és az Úr kijelentése. S ha ő szólít meg, akkor minden más háttérbe szorul; kicsinnyé, jelentéktelenné lesz. Most már nem a juhok, nem a puszta és nem is az égő csipkebokor a fontos, hanem Isten szava, utasítása: „*Oldd le a te sarudat, mert szent az a hely, ahol állasz*”.

Ő választ vár, mert velünk együtt kíván új célt, új távlatot adni életünknek – mindünknek, kivétel nélkül... Ámen.

Imádság:

Urunk, Istenünk! Engedd, hogy komolyan vehessük az időt! Az örökkévalóság egy kis darabját ránk bíztad ránk, hogy egyszer majd újra visszaadjuk neked. Jönnék és tűnnek éveink. Tavasz, nyár, ősz és tél váltakozása tagolja a természeti évet. S az ünnepek – mint ez a mai – segítenek, hogy a szemünk elé táruljon mindaz, amit kegyelmedből tettél értünk Istenünk.

A múltról elméltünk, jelenünket meghatározó, és jövőnket előkészítő eseményekre figyeltünk. Segítenek, hogy gyorsan múltó napjainkat kegyelmes kezedből vegyük, és oda is helyezzük vissza.

Hálát adunk neked, mindenható Istenünk, hogy ma is kijelentetted akaratod titkát. Akarod, hogy minden ember üdvözljön, hogy üdvösségünkre legyen minden. Hála legyen neked, Mindenható, hogy megmutatod akaratod erejét: végrehajtod akaratodat a világban, s megtörsz minden ellenállást akaratod előtt.

Győzől bűnön, halálon és ördögön. Győzől akaratunk felett is. Kérünk téged, örökkévaló Istenünk: hadd legyen akaratunk egy a tieddel, hogy mindenben a te

tetszéset keressük, és szívesen cselekedjünk a te akaratod szerint.

Hadd kövessük akaratodat akkor is, amikor engedelmeskednünk kell azoknak, akiket fölénk rendeltél, és amikor vezetnünk kell azokat, akiket ránk bízál. Őrizz meg a türelmetlenségtől és a lázadástól. Őrizz meg a csüggedéstől és a közönyös-ségtől. Tarts meg bennünket bizakodó engedelmességben. Legyen meg rajtunk a te akaratod, ó, Mindenható!

Imádjuk titokzatos akaratod csodáját, mindenek Ura! Embereknek adsz hatalmat, hogy végrehajtsák terveidet, de összetöröd eszközeit, ha szembeszállnak veled.

Megalázol és felmagasztalsz.

Sebet ütsz, és meggyógyítasz.

Halálba viszel, és életre keltesz.

Bizony, félelmetes Isten vagy te! Imádjuk titokzatos akaratod csodáját, mindenek Ura!

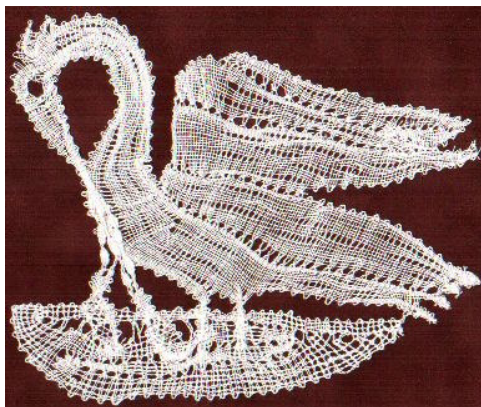
Mégiscsak kegyelmesen cselekszel mindent.

Mégiscsak javunkra cselekszel mindent.

Mégiscsak üdvösségünkre cselekszel mindent. Bizony, irgalmas Isten vagy te! Irgalmadért kérlek, mindenek Ura: hadd találja meg a világ a neked tetsző békét, és add meg nekünk is az engedelmes szív békéjét.

Ámen.

Bozsoki-Sólyom János
református lelkész
Balatonkiliti

Maszler Irén (Solymár): Gondviselés

Delegálás, koordináció — presbiteri munkaszervezés

Április 12-én presbitergondnoki konferenciát tartottunk az enyingi református iskola dísztermében — ott hangzott el az alábbi előadás.

I. Bevezetés

1. A legalapvetőbb kérdés:

Mi a célja a gyülekezeteknek?

Megszokott válaszkísérletek: A túlélés, az anyagi biztonság, legalább a jelen állapotok fenntartása.

De nem a személyes lelkiállapotodat tükrözik ezek a feleletek?

2. A valódi legalapvetőbb kérdés:

Mi a célja a te személyes hívő életednek?

A helyes (céltudatos) válasz: Egyre mélyebb kapcsolatba kerülni Istennel Krisztus által, egyre többet elfogadni hittel és értelemmel az Ő Kijelentéséből, egyre inkább képessé válni Krisztus tovább sugárzására, személyes életben, gyülekezeti közösségben, a kívülállók felé

3. A gyülekezeti munka, a gyülekezeti célok alapja a megerősödő személyes hit

Tehát a gyülekezet elsődlegesen nem hagyományörző kör, gazdasági társaság, morálfilozófiai (erkölcsrendészeti) önképző, de még csak nem is baráti társaság!

A gyülekezet elsődlegesen a kereső és hitben élő emberek Krisztus-központú közössége, ezt jelenti a keresztyén szavunk

is = Krisztushoz tartozó.

Amikor a gyülekezet közössé-
gileg felismert elsődleges célja az egyéni és közösségi krisztusi hit és hitélet építése, erősítése, onnantól kezdve nyer valódi értelmet minden további „építkezés” is: épületek, anyagi gyarapodás, Beleértve a gyülekezeti munkaszervezést is!

4. A bevezetés összegzése

A gyülekezeten belüli munkaszervezésnek csak akkor van értelme, csak akkor fogja valóban a gyülekezetet (krisztusi közösséget) építeni, ha minden további célt megelőzően az elsődleges és legalapvetőbb cél a tagok személyes hitéletének és a gyülekezet közösségi hitéletének erősítése.

II. Presbitériumi alapismeretek

1. Mi a presbitérium?

A gyülekezet vezető testülete, és a gyülekezeti önkormányzatosság képviselő-testülete.

2. Hogyan jön létre a presbitérium?

6 évenkénti, gyülekezeti jelölésen alapuló, titkos választással pontosan úgy, mint a települési önkormányzatok képviselőtestülete.

3. Kik a presbitérium tagjai?

18 évnél idősebb, konfirmált, aktív egyháztagok, akiket a presbiteri szolgálatra jelöltek, akik a jelölést – megismerve az általános elvárásokat – elfogadták, akiket a gyülekezet közössége szabályosan (gyülekezeti közgyűlés keretében megtartott titkos választás) megválasztott, és akik

a szolgálatuk kezdetén a gyülekezet szolgálatára esküt tettek

4. Mit csinál a presbitérium?

— A ciklus elején felméri a gyülekezet adott helyzetét,

— kitűzi a gyülekezetépítésben szükséges célokat,

— a célok megvalósítására nézve munkarendet alakít ki,

— a tevékenységeket munkaterületekre osztja,

— a munkaterületekre további személyeket (gyülekezeti csoportokat) von be,

— tevékenységét folyamatosan felülvizsgálja, szükség szerint korrigálja.

III. Delegálás

1. A fogalom jelentése és tartalma

A szó általános értelme: „meghatalmazottként elküld, kiküld”. A gyülekezeti életnek számos munkaterülete van:

Katechetika (hitoktatás)

Diakónia (szeretetszolgálat)

Igeszolgálat

Gazdasági ügyek

Infrastrukturális fejlesztések

Épületek környezetének rendben tartása

Kapcsolattartás (régió, testvérgyülekezet, stb.)

Kultúra, egyéb programok, stb.

A gyülekezeti élet munkaterületei olyan sokrétűek és összetettek, hogy ad-hoc döntésekkel, cselekvésekkel távlatosan nem lehet működtetni a gyülekezetet!

A presbitérium által legfontosabbnak ítélt helyi gyülekezeti munkaterületekre tehát „delegáltakat”, azaz meghatalmazottakat kell kinevezni, akik felelős (a presbitériumon keresztül a gyülekezet egész közösségének fele-

lős!) szervezői és vezetői.

Például: gyermekmunka vezetője, gazdasági vezető, építési ügyek (bizottság) vezetője, látogatások szervezője, kulturális tevékenység szervezésének vezetője, stb. (helyi igények szerint bővíthető)

2. A delegált feladata

Pontosan meghatározott tevékenységi körben tevékenykedik, pl.: építési ügyek, vagy látogatások, stb. Tevékenységére a felhatalmazást, megbízást a presbitériumtól kapja. Tevékenységéről a presbitérium felé rendszeresen beszámol.

A tevékenységgel megbízott személy a feladat elvégzésébe további személyeket vonhat be. További személyek kapcsolódnak be ezáltal a gyülekezet életének működésébe, ráadásul nem esetlegesen, hanem a gyülekezet működési rendjébe illeszkedően.

A delegált tehát a gyülekezet legalapvetőbb célkitűzésének megfelelő (azaz hívő) ember kell legyen, aki a konkrét feladat elvégzéséhez elengedhetetlen szak tudással is bír.

3. A delegálás alapvető kritériuma

A delegált a megbízatását a gyülekezet által választott testülettől, azaz a presbitériumtól kapja, így szervezeti (strukturális) összefüggés van a gyülekezet és a gyülekezeti feladatot elvégző személy, illetve személyek között.

IV. Koordináció

A gyülekezeti munkaterületekről fentebb már volt szó. Ezek a munkaterületek nem elszigetelt tevékenységi körök, hanem tudatosan szervezett egységben kell lenniük a

gyülekezet legalapvetőbb célkitűzésével: a személyes és közösségi hitélet építésével!

Azaz: aki a füvet lenyírja a templom körül, az nem valami másodrendű munkát végez, hanem azt teszi lehetővé, hogy a templom (kultúrált körülmények között) megközelíthető legyen. Azért épít, mert a templom külső rendje által a gyülekezet belső rendjét mutatja fel.

Nagyon fontos, hogy amikor valaki valamilyen részfeladatot megkap és elvállal, akkor világosan lássa az összefüggést a saját tevékenysége és a gyülekezet egységes közös tevékenysége (a megváltó Krisztusról való bizonyosságtétel) között.

A koordináció tehát a gyülekezet belüli tevékenységi körök, valamint a gyülekezet belüli tevékenykedő személyek tevékenységének összehangolását, tudatos egységgé szervezését jelenti.

Vagyis azt, hogy minden tevékenység illeszkedjen a legalapvetőbb cél munkálásához, s minden gyülekezeti tevékenységet végző személy tisztában legyen azzal, hogy munkájával a gyülekezet legalapvetőbb célját szolgálja, mindazokkal együtt, akik vele együtt, de esetleg más-más munkaterületeken dolgoznak a gyülekezet építésében.

A koordináció tehát nemcsak a munkaszervezést, hanem annak a szolgálattevők, s ugyanakkor a gyülekezet felé történő tudatos kommunikációját is jelenti.

Ezért érdemes presbitéri gyűléseket havonta tartani, s negyedévente egyházközségi közgyűléseket, ahol a három fő gyülekezeti munkaterületről beszámoló hangzik el a gyülekezet közössége fe-

„Aki a füvet lenyírja a templom körül, nem másodrendű munkát végez...”

lé, többek között

- a lelki élet eseményeiről,
- a beruházásokról, fejlesztésekről, programokról, és
- a gazdasági folyamatokról.

V. Befejezés

Ha a gyülekezetben csak egy adott szükséghelyzettől vezérelve próbáljuk mindig csupán az aktuálisan legégetőbb problémát megoldani, akkor folyamatosan frusztráltak, elégedetlenek leszünk: mert nincs távlat, nincs közösen meghatározott, hosszú távú cél!

Tehát: egy pillanatra függetlenül magunkat a ma aktuális problémáitól, szükséges, hogy a presbitérium átgondoltan kialakítsa

— a gyülekezet gyülekezetépítési stratégiáját,

— ehhez létrehozza a részfeladatok elvégzésének struktúráját,

— munkatársakat keressen és állítson be a munkába (elsődlegesen a presbitereket, hiszen erre tettek esküt!)

— összehangolja a tevékenységeket,

— tudatosítsa annak végzőiben, hogy egy közös gyülekezeti cél munkásai

— tájékoztassa a gyülekezet közösségét a gyülekezetben folyó tevékenységekről,

És soha senki, se lelkipásztor, se gondnok, se presbiter ne tévessze szem elől, hogy a gyülekezet működésének, létének legalapvetőbb célja az Élő Isten dicsőítése, aki kegyelmes szeretetével hív el ma is embereket az Ő szolgálataiba!

Hajdú Zoltán Levente
református lelkész

Séllyei kupaforduló Ságváron

Április 19-én délután Ságváron rendeztük meg az áprilisi Séllyei kupafordulót. Ez egyben a Régiókban meghirdetett bibliaismereti vetélkedő döntője is volt. A vetélkedőre 6 gyülekezet (Balatonöszöd, Balatonszárszó, Enying, Ságvár, Tab és Zamárdi) küldte a házi fordulónak továbbjutott hittanosokat.

A vidám kupafordulón nyertesnek érezhette magát mindenki. A nagyon szoros versenyben az alábbi eredmények születtek.

Alsósok közül:

III.: Horváth Dorina
(Enying)

II.: Suba-Faluvégi Szilárd
(Enying)

I.: Józsa Judit (Szólád)

Felsőben:

III.: Lőrincz Veronika
(Szárszó)

II.: Szenes Ádám (Enying)

I.: Kiss Bálint (Enying)

Az összesítésben az első három helyezett 100, 50 és 25 %-os támogatást nyert a nyári Séllyei táborra. Gratulálunk nekik, és minden diáknak, aki eljött versenyezni.

És a legfontosabb: a következő Séllyei május 17-én lesz Szárszón!

Szeretetben Összeforrva

címmel jelent meg a címlapon látható Régióнк évkönyve, benne az Ön gyülekezete bemutatkozásával, programjainkkal és sok-sok képpel. Megvásárolható a Lelkészi Hivatalokban és a gyülekezeti könyvterjesztésben.

Ára: 600 Ft.

Gyűjtés a kötcsei harangra

Pünkösd után, Szentháromság vasárnapján perselypénzünkkel Régió-szerte az 1792-ben öntött, 2008-ban ellopott kötcsei harang utánpótlását támogatjuk. Adományokat a 66200060-11000365 számlaszámra is küldhetünk „A kötcsei harangra” megjegyzéssel.

Június 14-én

Presbiter-gondnoki konferenciára várjuk a gyülekezetük életét szíven viselő Testvéreinket

Tabra, 15 órai kezdettel

Június 20-22-én Református

Egyházi Napok Dunántúl

Komáromban, a

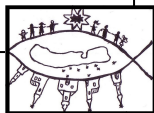
Monostori Erődben

Június 20 és 22. között Komáromban, a monostori Erődben szervezik meg a Református Egyházi Napok Dunántúl (REND) idei rendezvényeit. Régióнк és a Tinódi már biztosan ott lesz, jöjjön velünk Ön is!

A REND honlapja: www.rend-s.hu

Séllyei-tábor Zselickisfaludon

Idén június 30. és július 5. között rendezzük a Séllyei-tábort Zselickisfaludon. Jelentkezni a Lelkészi Hivatalokban lehet május 25-ig.

Ilyen még nem volt! Dőlni fogtok a nevetéstől!

Tényleg buta állat a szamár?

Vagy mégsem?

Tanulhatunk-e egy szamártól?

Szamár-kérdéseinkre választ is kapunk a tanév utolsó regionális vetélkedőjén, a Séllyei-kupán,

2008. május 17-én,

szombaton délelőtt 9-től 12 óráig,

a balatonszárszói

József Attila Művelődési Házban.

Jelige és jutalom:

„SZAMÁRFÜL”

Részvételi szándékokról

május 15-ig értesítsétek

hittanoktatóitokat, lelkipásztoraitokat, mert előzetes létszámjelentés szükséges!

Április 30-án a szeptemberi két új első osztály diákjaival, tortával és néptánc-találkozóval ünnepelte az enyingi Tinódi Lantos Sebestyén Református Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény a 12. születésnapját.

KÖRÜNK BEN

A Dél-Balatoni Református Gyülekezetek Regionális Együttműködésének időszakos hírlevele

Szerkesztik az Együttműködés gyülekezetei; utánajárás, tördelés: Vasárnapi Levél szerkesztősége, Enying.

Levélcímünk: 8130, Enying, Kossuth Lajos u. 65-67. Telefonszám: 22/372-981. Drótposta: tinodi@tinodi.hu

Kedves kíváncsi Olvasó, 12 oldalba most sem fért be sok minden — A Regionális Együttműködés gyülekezeteinek többi híréről, eseményéről a refregio.extra.hu oldalon olvashat, s innen tovább barangolhat az egyes gyülekezetek oldalaira is. Lapunk célja, hogy pontos és naprakész híradásokkal szolgáljon Régióнк gyülekezetei számára. Amennyiben úgy érzi, hogy véleménye hasznára lehet a lap készítőinek, kérjük, hogy ossza meg velünk a fenti postai vagy elektronikus levélcímeiken.

A beküldött kéziratokat drágagyöngyökként őrizzük.

Áldott, szép Pünkösdöt kívánunk!